

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Nicolaev Ghenadie,
judecători: Toma Nadejda și Timofti Vladimir,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Crucieru Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Crucieru Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în s.
XXXXX, r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.12.2014 – 20.10.2015;

Instanța de apel: 16.12.2015 – 21.09.2016;

Instanța de recurs: 20.06.2017 – 01.11.2017.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Sîngerei din 20 octombrie 2015, Crucieru Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea dreptului de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 2 ani. În conformitate cu art. 90 Cod penal pedeapsa a fost suspendată condiționat cu un termen de probă de 4 ani.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Zară Leonid, Gorea Vasile și Stanciuc Igor împotriva inculpatului Crucieru Mihail s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Crucieru Mihail, la 28 mai 2014, aproximativ la ora 07.50, pe traseul local XXXXX XXXXX la km-2, în apropierea sat. XXXXX, r-nul XXXXX, conducând automobilul de model „XXXXX”, n/î XXXXX în direcția sat. XXXXX, r-nul XXXXX și având-o ca pasager pe Chisiliuc Dina, a ieșit pe contrasens, prin ce a încălcat cerințele pct. 2 al Regulamentului Circulației Rutiere (aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009), care prevede că în Republica Moldova vehiculele se

conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers; pct. 42 alin. (1) din Regulamentul citat mai sus, potrivit căruia determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1-5.41.3, iar în lipsa acestora de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și pct. 45 alin. (1) lit. a), b), c) și d) din același Regulament potrivit căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psiho-fiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, condițiile rutiere, situația rutieră și alin. (2) al aceluiași punct ce prevede, că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului și ca rezultat a ieșit pe contrasens și a tamponat frontal automobilul de model „XXXXX”, n/î XXXXX, condus regulamentar de Zară Leonid, care-i avea ca pasageri pe Zară Mihaela, Gorea Vasile, Chitoroagă Constantin, Munteanu Marin și Stanciuc Igor.

În urma accidentului rutier 1) Zară Leonid, conducătorul automobilului de model „XXXXX”, n/î XXXXX a primit leziuni corporale ușoare sub formă de traumă cranio-cerebrală, plăgi contuze articulația genunchiului stâng, buza inferioară, iar pasagerii automobilului sus-indicat: 2) Munteanu Marin a primit conform raportului de expertiză medico-legală leziuni corporale ușoare sub formă de traumă cranio-cerebrală, comoție cerebrală, plagă frunte, contuzie a genunchiului stâng, plăgi excoriație; 3) Gorea Vasile conform raportului de expertiză medico-legală a suportat leziuni corporale medii sub formă de contuzie a cutiei toracice, fractura diafazei humerusului drept, fractura peretelui posterior a acetabulului pe stânga, luxația capului femural, fractura osului ischiaric pe stânga; 4) Stanciuc Igor a suportat, conform raportului de expertiză medico-legală, leziuni corporale grave sub formă de fractură deschisă a oaselor gambei stângi, plagă contuză 1/3 medie gamba stângă, iar pasagerul automobilului de model „XXXXX”, n/î XXXXX, condus de Crucieru Mihail 5) Chisiliuc Dina a primit potrivit raportului de extertiză medico-legală leziuni corporale medii sub formă de traumatism toracic, fractură închisă coastele 2-3-4-5-6 pe stânga cu deplasare, traumă cranio-cerebrală închisă, contuzie cerebrală, plăgi contuze și excoriații la cap, față.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Crucieru Mihail și de către partea vătămată Zară Leonid.

3.1. Inculpatul Crucieru Mihail prin apelul depus a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, invocând următoarele argumente:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată, deoarece infracțiunea comisă este calificată juridic incorect. Nici în timpul urmăririi penale, nici în cadrul examinării cauzei nu au fost stabilite dovezi prin care au fost încălcate de către el pct. 2 art. 42 alin. (1), art. 45 alin. (1) lit. a), b), c) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului sub nr. 357 din 13 mai 2009.

Concluzia instanței, că el a încălcat aceste puncte din Regulamentul circulației rutiere, s-a bazat pe procesul-verbal privind accidentul rutier, prin depozițiile părții vătămate, precum și prin schița efectuată la locul accidentului. Numai partea vătămată Zară Leonid a indicat că, el se deplasa nu pe partea dreaptă a benzii, cu depășirea limitei stabilite a vitezei, cu neglijarea condițiilor de drum. Menționează că, automobilul conducătorului Zară Leonid a fost încărcat cu pasageri, în loc de 5 pasageri erau 6, precum și cu greutate, bagajele acestor pasageri, din aceste considerente consideră că conducerea automobilului a fost dificilă;

- în schiță este reflectat locul aflării mijloacelor de transport după tamponare, cu indicația locului tamponării, care nu corespunde locului tamponării și există contradicții între depozițiile părții vătămate Zară Leonid, Munteanu Marin, Gorea Vasile și Stanciuc Igor, iar această schiță a fost întocmită în lipsa lui. La data de 05 noiembrie 2014 a făcut cunoștință cu materialele dosarului și a depus un demers, prin care a solicitat reproducerea evenimentelor petrecute la locul accidentului, dar prin ordonanța procurorului Clevada A. acesta a fost respins, iar cauza a fost expediată în instanța de judecată, acest demers a fost înaintat și în instanță, dar a fost respinsă din motiv, că ordonanța procurorului nu a fost contestată;

- din depozițiile părții vătămate Munteanu Marin reiese, că automobilul condus de partea vătămată Zară L. l-a observat, când se deplasa în fața lui și brusc a întors volanul în partea dreaptă și în momentul acesta s-a petrecut tamponarea. Părțile vătămate Gorea V. și Stanciuc Ig. au indicat că, Zară L. brusc a oprit automobilul, dar în procesul-verbal la locul accidentului precum și în schița accidentului lipsesc urme de frânare bruscă.

3.2. Partea vătămată Zară Leonid, prin apelul depus a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi decizii prin care lui Crucieru Mihail să-i fie aplicată o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 4 ani și cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe o perioadă de 2 ani. Să fie admise acțiunile civile cu încasarea în mod solidar din contul lui Crucieru Mihail în beneficiul lui a cheltuielilor medicale și a costului convorbirilor telefonice suportate până în prezent în sumă de 4325,91 lei, cheltuieli de deplasare în sumă de 800 lei, 70 lei cheltuieli pentru xerox și 1740 lei costul expertizei, paguba materială în sumă de 36999,00 lei, sumă ce constituie prețul automobilului deteriorat în urma accidentului rutier, prejudiciu moral în sumă de 50000 lei, cheltuieli de judecată în sumă de 5000 lei pentru asistența juridică și cheltuieli de deplasare a avocatului în mărime de 3849,62 lei, invocând următoarele argumente:

- sentința este neîntemeiată, iar instanța de fond n-a luat în considerație circumstanțele concrete ale cauzei, n-a individualizat și aplicat corect pedeapsa;

- instanța de fond a motivat formal aplicarea art. 90 Cod penal, fiind aplicată o pedeapsă prea blândă;

- nu s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii, și de faptul că pedeapsa stabilită nu atinge scopul pedepsei penale;

- acțiunea civilă a fost înaintată și au fost prezentate toate probele în susținere, însă aceasta n-a fost admisă nejustificat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, apelul declarat de către inculpatul Crucieru Mihail a fost respins ca nefondat.

A fost admis apelul părții vătămate, părții civile Zară Leonid, casată parțial sentința în latura stabilirii pedepsei și acțiunii civile, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Crucieru Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea dreptului de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, a fost dispusă încasarea din contul lui Crucieru Mihail în folosul lui Zară Leonid a sumei de 1182, 66 lei, ce constituie cheltuieli de tratament, dintre care: 257,80 lei pentru medicamente, 109 lei pentru radiografie și 815, 86 lei pentru internarea în spital, medicamente, hemogramă, urogramă, mrs, aparate și operație, suma de 800 lei, ce constituie cheltuieli de deplasare la expertiză, judecată, suma de 70 lei, ce constituie cheltuieli xerox, suma de 1740 lei, ce constituie costul expertizei, suma de 36999 lei, ce constituie costul automobilului deteriorat, suma de 10000 lei, ce constituie paguba morală, suma de 5000 lei, ce constituie asistența juridică și suma de 2999,62 lei.

Pretențiile materiale înaintate de Zară Leonid în sumă de 850 lei, ce constituie cheltuieli de deplasare la judecată a avocatului și în sumă de 3143,25 lei, ce constituie cheltuieli pentru convorbirile telefonice și îngrijire medicală se resping ca nefondate.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că judecând cauza, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, totodată prima instanță corect a stabilit măsura de pedeapsă inculpatului sub formă de închisoare, ținând cont de circumstanțele cauzei, prevederile legale și persoana acestuia.

Ajungând la această concluzie, instanța de apel a reținut că declarațiile părții vătămate Zară Leonid, a părților vătămate Gorea Vasile, Chisiliuc Dina, Chitoroagă Constantin, Stanciuc Igor și părții vătămate minore Muntean Marin colaborează cu materialele cauzei, prin care deplin este dovedită vinovăția inculpatului, iar declarațiile acestuia sunt contradictorii, depuse doar în scop de apărare și de evitare a răspunderii penale.

Instanța de apel a indicat, că probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 93 - 101 Cod de procedură penală, adică sunt

pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând vinovăția inculpatului în sensul învinuirilor aduse, în deplină măsură.

Astfel, instanța de apel a specificat, că prima instanță corect a reținut circumstanțele cauzei, l-a recunoscut vinovat și a încadrat juridic fapta inculpatului în baza prevederilor art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i lui Crucieru Mihail pedeapsă penală în baza acestei legi sub formă de închisoare.

Totodată, instanța de apel a considerat, că chestiunea privind necesitatea executării pedepsei n-a fost individualizată și motivată la justa valoare.

În acest sens instanța de apel a indicat, că instanța de fond urma să efectueze o analiză mult mai complexă și minuțioasă a scopului pedepsei penale și a individualizării ei cu referire la circumstanțele cauzei pentru a constata dacă sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei în privința inculpatului.

Curtea de apel a menționat, că datorită semnificației deosebite a impactului social pe care îl are săvârșirea în societate a unor astfel de infracțiuni, se are în vedere cele din domeniul transporturilor, nu pot fi valorificate în favoarea inculpaților ca și circumstanțe atenuante, circumstanțele personale ale acestora, deoarece acțiunile ilegale ale acestora au lezat profund niște valori sociale concrete ocrotite de lege prin comiterea lor.

Relevante în sensul vizat sunt și argumentele recurentului, precum că infracțiunea a fost comisă de inculpat prin neglijarea și sfidarea totală a cerințelor legii, a regulilor circulației rutiere, generată de lipsa competenței de conducere a mijlocului de transport, care, în final, au dus la săvârșirea accidentului rutier cu cauzarea din imprudență a vătămarilor integrității corporale mai multor persoane.

A mai reținut instanța de apel, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care a avut drept urmare cauzarea daunelor sănătății mai multor persoane cu grade diferite de gravitate.

Astfel, instanța de apel a constatat că concluzia primei instanțe, precum că, corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal – condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una pripită, nefiind temeinic motivată și din aceste considerente a dispus excluderea acesteia.

Instanța de apel a statuat, că la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Crucieru Mihail prima instanță n-a ținut cont de scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, de circumstanțele cauzei, care, fiind analizate în ansamblu, nu permit aplicarea la caz a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului.

Astfel, instanța de apel a apreciat că modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările grave produse și lipsa de participare la plata daunelor materiale.

A mai menționat instanța de apel, că inculpatul nu și-a recunoscut vina, n-a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu s-a căit de cele săvârșite la urmărirea penală și la examinarea cauzei în instanțele de judecată, și astfel n-a conștientizat fapta comisă, n-a restituit prejudiciul material și moral, s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, fiind anunțat în căutare și în privința lui fiind dispusă arestarea preventivă.

Prin urmare, rejudecând cauza, instanța de apel a conchis că în privința lui Crucieru Mihail, care a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 4 ani închisoare, urmează a se stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

A considerat instanța de apel, că nu pot fi reținute afirmațiile inculpatului referitor la faptul, că instanța a apreciat superficial probele prezentate și l-a condamnat ilegal, că probele învinuirii nu sunt pertinente, concludente, utile și veridice, iar în ansamblu nu coroborează între ele, acestea fiind declarative, constatarea vinovăției inculpatului fiind bazată pe cercetarea amplă a probelor nominalizate, care coroborează între ele și demonstrează deplin vina inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate.

Solicitarea invocată de inculpat în apel de a fi achitat este lipsită de temei, or, nerecunoașterea vinei nu poate echivala cu achitarea persoanei, careva temeiuri de achitare a inculpatului nefiind stabilite.

Din materialele cauzei rezultă, că după terminarea urmării penale avocatul Semion Fali a depus cerere prin care a solicitat verificarea declarațiilor la fața locului a părților implicate în accident, prin ordonanța din 20 noiembrie 2014 procurorul în Procuratura raionului Sîngerei, Clevada Adrian a respins cererea dată (f. d. 180 – 181, vol. I), ulterior această ordonanță nu a fost contestată. Prin urmare, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia că numirea expertizei tehnice, precum și experimentul se dispun în cadrul urmării penale, mijloace de probă de care apărarea nu a făcut uz, sau a avut anumite încercări, dar formale, ceia ce se confirmă și prin procesul-verbal al ședinței de judecată, prin care instanța a acordat avocatului Simion Fali posibilitatea organizării deplasării instanței și a procurorului la fața locului, unde a fost comis accidentul rutier (f. d. 84 – 85, vol. II), dar a fost fără careva rezultat.

Cu privire la invocarea apelantului Crucieru Mihail, că nu a participat la întocmirea schiței accidentului rutier și nu este de acord cu ea, instanța de apel a reținut, că inculpatul, fiind asistat de avocatul Semion Fali, la înaintarea învinuirii (f. d. 160 – 162, vol. I), cât și după terminarea urmării penale, făcând cunoștință cu materialele, n-au înaintat careva cereri sau demersuri în sensul dat și n-au indicat prezența cărorva erori procesuale în cadrul urmăririi penale.

În concluzie, instanța de apel a reținut ca neîntemeiate argumentele inculpatului referitor la faptă și întemeiate ale apelantului Zară Leonid referitor la pedeapsă.

A mai reținut instanța de apel că, reieșind materialele cauzei penale și argumentele acțiunii civile lui Zară Leonid, în speță răspunderea pentru daunele materiale și morale o poartă doar Crucieru Mihail, iar proprietarul

automobilului condus de ultimul, Cazac Serghei, neavând nici o obligație în acest sens.

Astfel, instanța de apel a menționat că din contul inculpatului urmează a fi încasat în beneficiul lui Zară Leonid următoarele sume de bani: 1182,66 lei, ce constituie cheltuieli de tratament, dintre care: 257,80 lei pentru medicamente și tratament medical, ce se confirmă prin rețeta din 31 mai 2014 și bonul de plată din 02 iunie 2014 (Vol. I, f. d. 49); 109 lei pentru radiografie și 815,86 lei pentru șederea în spital, medicamente, hemogramă, urogramă, mrs, aparate și operație, ce se confirmă prin bonurile de plată din 04 iunie 2014 (Vol. I, f. d. 50); 800 lei, ce constituie cheltuieli de deplasare la expertiză, judecată, 70 cheltuieli xerox și 1740 lei costul expertizei, ce se confirmă prin bonurile de plată din 23 martie 2015, 31 martie 2015, 02 aprilie 2015, 03 aprilie 2015, 18 aprilie 2015 (Vol. II, f. d. 47, 60-64); 36999 lei, ce constituie costul automobilului deteriorate, ce se confirmă prin raportul de expertiză nr. 0369085 din 03 aprilie 2015 (Vol. II, f. d. 47 - 56); 10000 lei paguba morală; 5000 lei, ce constituie asistența juridică, ce se confirmă prin bonul de plată nr. 505858 din 19 februarie 2015 (Vol. II, f. d. 57); 2999,62 lei, ce constituie cheltuielile pentru deplasare la judecată a avocatului, ce se confirmă prin bonurile de plată din 23 februarie 2014, 23 martie 2015, 15 mai 2015, 17 iulie 2015, 28 iulie 2015 și 20 februarie 2015 (Vol. II, f. d. 57, 143-144).

Sub aspectul pagubei morale cauzate lui Zară Leonid, instanța de apel a reținut că suma este exagerată în raport cu circumstanțele cauzei și urmările survenite.

Pentru suferințele fizice și morale suportate de Zară Leonid în urma infracțiunii va fi suficientă suma de 10000 lei, care va fi o satisfacție echitabilă și în corespunde principiului proporționalității.

Referitor la cheltuielile de deplasare la judecată a avocatului în sumă de 500 lei din 12 mai 2015 (Vol. II, f. d. 58 și 144), instanța de apel a considerat necesar de a le respinge, așa cum avocatul, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, n-a participat la ședința de judecată din 12 mai 2015 (Vol. II, f. d. 19 - 20).

N-au avut loc ședințele de judecată la 20 mai 2015 și 13 iulie 2015, din acest motiv cheltuielile în sumă de 200 lei și 150 lei nu-s argumentate (Vol. II, f. d. 143).

Totodată, instanța de apel a ținut să menționeze faptul, că bonurile de plată nr. 227 din 23 decembrie 2014, nr. 141 din 23 martie 2015 și nr. 205 din 12 mai 2015 se repetă la Vol. II, f. d. 57 - 58 și la Vol. II, f. d. 144. De asemenea se repetă și în solicitările de încasare a acestor cheltuieli.

Pretențiile materiale în sumă de 3143,25 lei urmează a fi respinse ca nefiind argumentate prin probe. Din suma de 4325,91 lei solicitată se confirmă prin documente doar suma de 1182,66 lei. Suma de 3143,25 lei nu are nici un suport probant.

Soluția primei instanțe referitor la acțiunile civile a lui Gorea Vasile și Stanciuc Igor a fost lăsată de către instanța de apel fără modificări, ca fiind o

soluție legală și întemeiată, menținând instanța și dispozițiile sentinței referitor la corpurile delictive.

Totodată, instanța de apel a concluzionat, că în privința inculpatului nu poate fi aplicată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016, așa cum acesta nu întrunește criteriile acestei Legi prevăzute la art. 1 și art. 2, lipsind căința activă pe întregul parcurs al procesului penal și cererea inculpatului privind aplicarea legii. Mai mult ca atât, inculpatul se ascunde de organele de drept, aflându-se în căutare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 15 mai 2017, declară recurs ordinar avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Crucieru Mihail, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, neinvocând nici un temei de drept prevăzut de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel nu a ținut cont, că fapta ce i se impută inculpatului face partea din categoria infracțiunilor săvârșite fără intenție;

- inculpatul nu se eschivează de la răspunderea penală și de la ședințele de judecată, dar a plecat în Federația Rusă din motivul situației financiare precare în care se află;

- emiterea încheierii privind arestul preventiv al inculpatului de către instanța de apel, care ulterior a fost reținut în Federația Rusă, apoi extrădat în Republica Moldova, au avut drept scop aducerea în fața instanței de judecată a inculpatului, pentru a putea elucida și analiza pe deplin aspectele în fapt la judecarea apelului, or, Crucieru Mihail pe toată durata anchetei, cât și examinării cauzei în fond a avut un comportament exemplar, nu s-a sustras de la urmărirea penală, prezentându-se de câte ori era citat de către organului de urmărire penală;

- aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse de 4 ani închisoare, este una exagerată, nu este în concordanță cu situația de fapt și de drept, or, prima instanță corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, iar corectarea inculpatului poate avea loc și în afara detenției.

7. Procurorul prin referința depusă a solicitat declararea inadmisibilității recursului pe motiv, că recurentul nu a invocat nici-un temei de drept prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art. 422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele dosarului, rezultă că sentința instanței de fond a fost atacată cu apel de către inculpatul Crucieru Mihail (f. d. 137 – 140, vol. II), la fel, din materialele cauzei rezultă că la ședințele de judecată în instanța de apel din data de 03 februarie 2016 (f. d. 149, vol. II) și din 09 martie 2016 (f. d. 165 – 167, vol. II), a participat și inculpatul, însă începând cu ședința de judecată a instanței de apel din 13 aprilie 2016 (f. d. 173, 185, 200, 214, 216, vol. II), inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în instanța de judecată, fapt ce a impus instanța de apel să emită o încheiere prin care a fost admis demersul procurorului de anunțare în căutare și aplicarea măsurii preventive sub formă de arest pe un termen de 30 zile în privința inculpatului Crucieru Mihail (f. d. 201 – 203, vol. II). Astfel, fiind intentat dosar de căutare a inculpatului (f. d. 211, vol. II), inculpatul fiind înștiințat în mod legal despre examinarea cauzei în instanța de apel.

În urma punerii în discuție a posibilității finisării examinării cauzei în lipsa inculpatului care a fost anunțat în căutare, atât procurorul, partea vătămată, cât și *apărătorul inculpatului – avocatul Fali Simion*, au considerat posibilă finisarea examinării cauzei în lipsa inculpatului (f. d. 214, vol. II), astfel, instanța de apel a considerat posibilă finisarea examinării cauzei în lipsa inculpatului, menționând că acesta se eschivează să se prezinte la judecată.

Prin urmare, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 21 septembrie 2016 în lipsa inculpatului, însă în prezența apărătorului acestuia – avocatului Fali Semion, fiind anunțată data pronunțării publice a deciziei motivate, și anume data de 19 octombrie 2016, dată la care a și fost pronunțată decizia motivată.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 19 octombrie 2016 (f. d. 216, vol. II) rezultă, că avocatul Fali Semion care-i reprezenta interesele inculpatului a fost prezent la pronunțarea deciziei motivate. Mai mult ca atât, la materialele dosarului este anexată recipisă, prin care se confirmă că avocatul inculpatului a recepționat contra semnătură copia deciziei motivate (f. d. 227, vol. II).

Potrivit art. 231 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. Alin. (2) prevede că la calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. Alin. (3) prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 20 septembrie 2016 și se epuizează la 19 octombrie 2016 (inclusiv), însă recursul ordinar a fost declarat de către avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului la 15 mai 2017 (f. d. 4, vol. III).

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide, că recursul ordinar declarat de avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Crucieru Mihail este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul penal, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală a ajuns la concluzia inadmisibilității recursului declarat de către avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Crucieru Mihail, din motiv că este depus peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Crețu Adrian în numele inculpatului Crucieru Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Crucieru Mihail XXXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 noiembrie 2017**.

Președinte

Nicolaev Ghenadie

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir